

Raf en Karel Jonckers

Door goede ervaringen met de oorspronkelijke potstal zochten Karel en Raf Jonckers uit Wommersom naar een arbeidsvriendelijker systeem van strohuisvesting.

Aantal koeien:	60
Melkproductie:	8681 3,76 3,44
Hoeveelheid land:	65 hectare
Activiteiten:	vleesvee en melkvee

Raf en Karel Jonckers

Ligboxen wekelijks met zaagselstrooier ingestrooid

Zand vastgehouden door kunststof grasdallen

Halfvrij koeverkeer

Persulprijk rantsoen

Raf Jonckers: 'Diepstrooiselbox voor goed beenwerk en vlot koeverkeer'

Zand in combinatie met stro

Diepstrooiselboxen met zand en stro gecombineerd met een roostervloer en een mestkelder. Karel en Raf Jonckers kozen bewust voor een comfortabel ligbed voor de koeien. 'Voor vlotte beweging naar de robot is goed beenwerk een noodzaak.'

tekst **Annelies Debergh**

Het is op zijn minst opvallend te noemen: het niveauverschil dat het bedrijf van Raf en Karel Jonckers uit Wommersom in tweeën deelt. Wie de melkveestal binnenwandelt, kan de melkkoeien meteen vanuit de hoogte aanschouwen. De aanleg in twee niveaus was noodzakelijk doordat het bedrijf tegen een helling aanleunt. De ligging heeft als consequentie dat dagelijks veel trappen afgelegd worden. 'En een meter omhoog is lastiger dan gewoon drie meter rechtdoor', stelt Raf Jonckers. Hij leerde met de hoogteverschillen omgaan. 'We hebben bij de aanpassingen van het bedrijf de afgelopen jaren nauw toegezien op logische en zo kort mogelijke looplijnen.'

Stro met roostervloer

Bij de verdubbeling van de melkveestapel en de daaropvolgende bouw van de recente melkveestal vormden korte looplijnen de rode draad in het bouwplan. 'Het oorspronkelijke idee was om een nieuwe jongveestal te bouwen. Van adviseurs kregen we de raad om eerst de huisvesting voor de melkkoeien aan te pakken en die melkveestal zo dicht mogelijk bij de bestaande bedrijfsgebouwen en kort bij de weg te bouwen.' Die keuze bevat goed. 'De melk moet nu al zestig

meter weggepompt worden van de melkrobot naar de melktank. Stond de jongveestal op die plaats, dan zou dat nog veel verder zijn.' Door de omslag van jongvee naar melkveestal moest het hele proces van plannen maken worden overgedaan. 'We hadden voorheen een potstal en wilden bij strohuisvesting blijven', begint Raf over de diepstrooiselboxen. 'We zitten hier in een echte strostreek. Bovendien is goed en gezond beenwerk een belangrijke basis voor vlot koeverkeer naar de robot. Strohuisvesting leek ons in dat opzicht ideaal. Tot nog toe hebben we niet één dikke hak bij de koeien gezien.' Om strohuisvesting ook met ligboxen en een traditionele mestkelder te rijmen, moest een hele denkoefening worden gemaakt. Stalbezoeken in Luxemburg en Nederland leverden de nodige ideeën en ervaringen op. Vooral de combinatie van stro met zand sprak aan. 'Met zand heb je onder in de ligbox anorganisch materiaal, waardoor bacteriegroei niet mogelijk is. Door het stro bovenaan komt de mestkelder niet vol zand.' Het zand wordt niet door autobanden, maar door zogenaamde grasdallen uit kunststof vastgehouden. Door het stro vóór gebruik fijn te hakselen, is de combinatie met een roostervloer goed haalbaar.

'De mestrobot houdt de roostervloer continu schoon. Met een elektromixer, die elke nacht een kwartiertje draait, wordt de mengmest fijn gehouden. De loonwerker heeft dit voorjaar bij het injecteren van de drijfmest niet één keer hoeven te stoppen.' Net als bij traditionele systemen verwijderd Raf de mest twee keer per dag uit de ligboxen. Het stro in de ligboxen wordt wekelijks bijgevoerd met een zaagselstrooier. Het stro moet echt fijn zijn, stelt Raf. 'Dan gaat het gemakkelijker tussen de roosters door. Fijn stro blijft ook beter in de ligbox, zodat minder stro verloren gaat.' Na bijna één jaar praktijkdraaien is het systeem goed bevonden. 'Wanneer het systeem me onvoldoende zou meevallen, zou ik de boxbedekking verwijderen en beton storten. Maar de stroligboxen bevallen me goed.'

Halfvrij koeverkeer

De keuze voor een melkrobot was gezien de gemengde structuur van het bedrijf snel gemaakt. 'We hebben ook een vleesvee- en een akkerbouwtaak', verklaart Raf Jonckers de keuze nader. 'Door die combinatie zijn er vaker arbeidspieken. Voor de continuïteit van het bedrijf en in verband met arbeid was een melkrobot een logische overweging.' Het automatisch melken is bewust met halfvrij koeverkeer gecombineerd. 'Door de grote hoeveelheid persulp in het rantsoen hebben de koeien een meer verzadigd gevoel en blijven ze gemakkelijker in de ligboxen liggen.' De melkveehouder wijst op de nabijgelegen suikerfabriek van Tienen en de daardoor grote beschikbaarheid aan persulp. 'Om het verkeer naar de robot te bevorderen, kozen we toch voor gestuurd koeverkeer.'

Het rantsoen van de zestig melkkoeien omvat behalve 18 kilo persulp en evenveel mais ook 8 kilo voordroogkuil, een kilo eiwitkern met hogere oeb-waarde en 100 gram mineralen. In de robot komt daar nog een kilo bestendige eiwitkern bij en standaardkrachtvoer naar behoefte. 'De koeien blijven nu binnen', voegt Raf eraan toe. 'Door de ligging van de stal is het technisch niet meer mogelijk om te gaan beweiden.' Door het robotmelken wijzigde het fokdoel. 'We hebben in het stieradviesprogramma daarom het fokdoel robotmelken gekozen.' Raf Jonckers zet Peinzer Boy, Garner, Goli en Impuls in en gaat ook met gesekst SiryX-sperma aan de slag. Dat laatste is vooral met het doel om de veestapel verder te verbeteren en strikter te selecteren. 'De dertig procent

beste vaarzen worden nu met gesekst sperma bevrucht en de mindere vijftwintig procent combineer ik met witblauwe stieren. Zo wil ik de beste vaarzen met de genetisch beste stieren benutten.'

Kalverafdeling in compartiment

De fokkerij houdt Raf Jonckers heel eenvoudig. Hij spreekt niet over uiers, benen of andere exterieurkenmerken. 'Ik streef naar koeien die richting de honderdduizend kilo melk kunnen geven. Levensduur, uiergezondheid en vruchtbaarheid vind ik belangrijk.' Aan dat laatste hecht de fokker veel belang. 'Vooral met vruchtbaarheid is het oppassen om boven de 100 te blijven. Hoogproductieve koeien die niet drachtig kunnen worden, daar heb ik niets aan.' De toekomst voor dit bedrijf ligt in het

streven naar een gezonde veestapel en het verder stroomlijnen van de looplijnen. De vernieuwing van de kalverstal is een belangrijke sleutel in beide aandachtsvlakken. 'We proberen de gezondheidsstatus zo hoog mogelijk te krijgen', stelt Raf. Het bedrijf is vrij van para-tbc en werkt aan bvd-, ibr- en neosporabestrijding. Ook diarree-infecties bij jonge kalveren krijgen binnenkort minder kans. 'Het doel is om de jonge kalveren in drie compartimenten met vijf eenlingboxen te huisvesten, zodat elke twee weken een compartiment gereinigd wordt en leeg kan staan.' Bijkomend voordeel is dat de kalverafdeling ook weer dicht bij de woning komt te liggen. Dat past in de gedachtegang rond korte looplijnen. 'Straks kan ik in de stal in vijf minuten tijd al mijn dieren overzien.'

Voor de robot is een kleine wachtruimte voorzien